

ТЕМАТА В БРОЯ:

РЕВМАТОИДЕН АРТРИТ

/ЧАСТ I/

1. КАКВО Е РЕВМАТОИДЕН АРТРИТ /РА/?

2. ПРИЧИНИ ЗА РЕВМАТОИДНИЯ АРТРИТ

3. СИМПТОМИ

4. ДИАГНОСТИЦИРАНЕ

Б
Ю
Л
Е
Т
И
Н

14

С
Е
П
Т
Е
М
В
Р
И
-
О
К
Т
О
М
В
Р
И

2014

Д-р Хайвазов, Ортопед

МЕДИЦИНСКИ ЦЕНТЪР
Д-Р ХАЙВАЗОВ

<http://medicine-bg.com>

„На 51 години съм и често ми се случва да се събудя със схващания в ръцете. Ставите ми са подути и ми парят.”

*„Ставите ми „скърцат”!
Какви изследвания трябва да си направя?”*

Р
Е
В
М
А
Т
О
И
Д
Е
Н

А
Р
Т
Р
И
Т

І ЧАСТ

С настъпването на есенно-зимния сезон, когато температурите се понижат и влажността на въздуха се увеличи, при хората с болни стави започват да се появяват болки в ставите, парене, подуване и скованост, изразена силно сутрин.

Именно през този сезон се активира ревматоидния артрит /РА/.

5 000 000 души по света страдат от ревматоиден артрит.

1. КАКВО Е РЕВМАТОИДЕН АРТРИТ /РА/?

Още в брой 3 на бюлетина обяснихме накратко какво е артритът. В този брой ще опишем ревматоидния артрит, неговите симптоми и диагностика, а в следващия бюлетин – брой 15, ще продължим с лечението му и разликата между него, артрозата и остеопорозата.

Артритите са заболявания, при които се наблюдават възпалителни изменения в една или в няколко стави на човешкото тяло. Характеризират се най-вече с болка, схващане, подуване, зачервяване и увреждане на функцията на ставите.

Ревматоидния артрит е аутоимунно заболяване, което възниква, когато имунната система погрешно атакува тъканите на тялото. Това води до възпаление и подуване на ставата. Самият възпалителен процес с течение на времето води до разрушаване на хрущяла, костите и сухожилията. Намалява подвижността, мускулите отслабват, което допълнително отнема от устойчивостта на ставата и влошава състоянието ѝ. Засилват се болката и дискомфорта, ставите се деформират. Процесът е необратим.

Ревматоидният артрит обикновено засяга малките стави на ръцете и краката, но може да се прояви при всяка една става в организма. Специфична особеност е, че засяга ставите симетрично.

Като системно заболяване, ревматоидния артрит се отразява на общото състояние на организма и може да засегне други органи на тялото: да причини възпаление на белите дробове и плеврата, да обхване тъканите около сърцето /перикардит/, да доведе до специфични кожни и очни промени, изменения на кръвоносните съдове и дори кръвта /анемия/, до намаляване на броя на белите кръвни клетки и от там на уголемяване на далака.

2. ПРИЧИНИ ЗА РЕВМАТОИДНИЯ АРТРИТ

Причините за ревматоидният артрит могат само да се предполагат, но не са доказани напълно. Смята се, че те са:

- различни вируси, бактерии и дори гъбички, причинители на ставните възпаления, но доказателствата за това не са категорични;
- че съществува генетична предразположеност за развитие на ревматоидния артрит;
- факторите на външната среда, като например замърсяването, тютюнопушенето и злоупотребата с алкохол, както и нездравословния хранителен и двигателен режим;
- хормоналните фактори, което обяснява и значително по-високата честота на заболяването при жените.

РА е хронично заболяване, което означава, че може да трае в продължение на години, т.е. да има дълги периоди без проява на никакви симптоми, но въпреки това, той е прогресиращо заболяване.

3. СИМПТОМИ

Най-честите симптоми са:

- постоянна, тъпа болка в ставите;
- зачервяване;
- затопляне и подуване на ставите;
- намалена подвижност;
- поява на възли или бучки под кожата;
- деформиране на ставите;
- скованост в ставите и мускулите, изразена рано сутрин или след по-дълго обездвижване.

Пациент споделя:

„Вечерта си легнах без признаци на болка, а се събудих със силни болки и скованост на другия ден.”

РА се отличава с големи периоди на ремисия и активност. Ремисиите могат да възникнат спонтанно и могат да продължат седмици, месеци или години. Когато заболяването е активно, симптомите могат да включват умора, загуба на енергия, липса на апетит, ниска температура, мускулни и ставни болки, и скованост. Мускулните болки и сковаността в ставите обикновено са най-забележими сутрин и след периоди на бездействие. Също така по време на пристъпи, ставите често стават червени, подути, болезнени и нежни.

Ревматоидният артрит обикновено възпалява няколко стави в симетричен модел, т.е. от двете страни на засегнатия орган. Например, малките стави на стъпалата или ръцете.

Ранните симптоми могат да бъдат неуловими.

При малките стави на стъпалата се изпитва болезнено ходене, особено сутрин, след ставане от леглото. А при ръцете, се проявяват трудности при извършването на елементарни движения, като завъртането на бравата на вратата или затварянето на прозореца.

Рядко се среща, но е възможно, ревматоидният артрит да засегне ставата, която е отговорна за затягане на нашите гласните струни. Когато тази става е възпалена, тя може да доведе до дрезгавост на гласа.

Симптомите при децата с ревматоиден артрит включват : накуцване, раздразнителност, плач и липса на апетит.

4. ДИАГНОСТИЦИРАНЕ

Ревматоидният артрит е заболяване, което засяга хора от всички възрасти но най-често хората между 40 и 60 години. Макар и по-рядко ревматоидният артрит се среща и при млади хора, дори и деца.

Диагностицирането се осъществява комплексно - с помощта на клиничен преглед, лабораторни и образни изследвания (рентгенови, ядрено-магнитен резонанс, ехографски).

Диагнозата ревматоиден артрит се поставя, ако са налице няколко от следните фактора:

- сутрешна скованост над 1 час;
- артрит на 3 или повече ставни зони;
- артрит на ставите на ръцете;
- симетричност;
- ревматоидни възли;
- серумен ревматоиден фактор;
- рентгенови промени за деструктивен артрит;
- обща умора, леко повишаване на температурата.

Ревматоидният артрит прогресира бавно. Сковаността се заменя с изпитване на болка при движение на засегнатата става, и с течение на времето пациентът започва да се оплаква и от болка в други стави /понякога в няколко стави едновременно/.

Артритът на практика отнема възможността на човек да се движи.

.....
Следва продължение в следващия брой на бюлетина.